

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

a examinat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Centru, Gheorghieva Fedora, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 25 mai 2020, în cauza penală în privința lui

*Corlăteanu Alexandru XXXXX, născut la
XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 05.01.2017– 13.12.2019;

instanța de apel: 12.02.2020 – 25.05.2020;

instanța de recurs ordinar: 21.08.2020-20.01.2021;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, din 13 decembrie 2019, Corlăteanu Alexandru a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.335 alin.(1) Cod penal, și în conformitate cu art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal, a fost liberat de răspundere penală.

A fost încasat de la Corlăteanu Alexandru în beneficiul SRL "Cimișlia-Gaz" suma de 55 015,65 lei, drept compensarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, prima instanță a reținut, că:

Corlăteanu Alexandru, fiind angajat în funcția de director-adjunct al SRL "Cimișlia-Gaz", prin ordinul nr. XXXXX din 23.08.2007, întreprindere cu formă juridică de organizare, înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice al Camerei Înregistrării de Stat cu nr.607 din 29.11.2010, în activitatea cărui intră buna desfășurare și îndeplinire a obligațiilor de serviciu în mod corect cu respectarea intereselor legale private și obștești ale organizațiilor comerciale, fiind persoană care gestionează această organizație, cunoscând că în atribuțiile de serviciu intră conducerea

subdiviziunilor structurale a Societății în domeniul evidenței și realizării gazelor naturale, achitării pentru gazele consumate și lucrul cu consumatorii, efectuarea controlului utilizării corecte a controalelor pentru consumatorii casnici repartizate de SRL, asigurarea verificării metrologice, în termeni stabiliți, a tuturor echipamentelor de măsurare a consumului de gaze la consumatori, participarea în comisiile de control e echipamentelor de măsurare a consumului de gaze la consumatori din zona de deservire, controlul întocmirii actelor de primire-predare a gazelor naturale maiștrilor de sectoare de exploatare și consumatorilor, cunoscând că activitatea sa urmează să fie bazată pe buna desfășurare a obligațiilor de serviciu în mod corect, astfel el, aflându-se în or. Cimișlia, în perioada anilor 2011-2012, data și luna cu exactitate nefiind stabilită, acționând în detrimentul obligațiilor ce-i reveneau, cunoscând cu certitudine că la efectuarea lucrărilor de gazificare a sectorului din localitatea Iurievca, raionul Cimișlia, nu s-au folosit circa 400 metri de țevă de polietilenă și utilaj, acționând din alte interese materiale și personale, urmărind scopul gazificării străzii din microraionul nou din or. Cimișlia, str. P. Roșca și conectarea domiciliului său amplasat pe aceeași stradă, la gazoductul de presiune joasă și medie, montarea dulapului pentru reglarea presiunii de gaze, folosindu-se în continuare de situația de serviciu, fiind conștient de faptul că, prin îndeplinirea în mod defectuos a obligațiilor de serviciu va duce la cauzarea daunelor considerabile intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, acționând în aceleași scopuri, dorind să se eschiveze de la achitarea plății pentru proiect, a solicitat reprezentanților Institutului de Proiectare de Stat "IPROCOM", cu sediul în mun. Chișinău, elaborarea unui proiect înregistrat cu nr.8123/1 din 18.05.2011, proiect care de facto, în registrul de înregistrare a proiectelor lipsește, însă, concomitent cu aceasta, el a dat comanda executării proiectului nr.8157, prin care, dânsul a ascuns comanda proiectului pentru domiciliul propriu, amplasat în noul microraion pe str. P. Roșca nr. 4, or. Cimișlia.

Tot el, Corlăteanu Alexandru, în continuarea acțiunilor sale ilegale, la executarea lucrărilor de construcție a gazoductului, folosind situația de serviciu, în mod abuziv a folosit materialele (sub formă de reglatoare DSR-25, DKR-50 și țevi) la construcția gazoductului, pentru gazificarea domiciliului de pe str. P. Roșca nr. 4, or. Cimișlia, fiind folosite astfel, materiale formal depozitate la filiala "Leova-Gaz", datele cărora au fost indicate în facturile fiscale nr. XXXXX din 27.12.2012 și XXXXX din 27.12.2012, în care au fost intenționat introduse date care nu corespund realității.

Tot el, Corlăteanu Alexandru, în continuarea intențiilor sale ilegale, a organizat decontarea ilegală de la gazoductul s. Iurievca r-nul Cimișlia, la care s-au semnat de executare a lucrărilor cu 400 metri mai mult decât în realitate, fapt confirmat prin raportul grupului de lucru, format conform ordinului directorului SRL "Cimișlia-Gaz" din 25.03.2014, iar ca rezultat s-a constatat că, prin acțiunile acestuia întreprinderii SRL "Cimișlia-Gaz i-au fost cauzate daune considerabile sub formă de prejudiciu material în sumă de 55015,65 lei.

Acțiunile lui Corlăteanu Alexandru au fost calificate în baza art. 335 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi- folosirea intenționată de către o persoană care gestionează o organizație comercială sau o altă organizație nestatală a situației de serviciu, a bunurilor organizației în interes material, în alte interese personale, direct ori indirect, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice.

3. *Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel* de către avocatul Dobrioglo Ruslan în numele lui Corlăteanu Alexandru, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri privind modul stabilit pentru prima instanță, prin care Corlăteanu Alexandru să fie achitat din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, în temeiul pct.3) alin.(1) art.390 Cod de procedură penală.

3.1 *În susținerea cererii sale de apel, avocatul a menționat următoarele aspecte:*

- acuzatorul de stat nu a expus care acțiuni sau inacțiuni a le lui Corlăteanu Alexandru, și dacă sunt contrare Instrucțiunii de funcție a directorului-adjunct SRL „Cimișlia Gaz”, reieșind din activitatea lui în domeniul evidenței gazelor naturale,..., fiind indicate în învinuirea înaintată, neavând însă nici o tangență și atribuție asupra activității de construcție,..., acestea neaflându-se în subordinea sa, fiind astfel în imposibilitate să le gestioneze;

- acuzatorul de stat nu a concretizat învinuirea în sensul art.281 alin.(2) Cod de procedură penală, potrivit căruia: „Ordonanța de punere sub învinuire trebuie să cuprindă... formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterului vinei, motivelor și semnelor calitative pentru încadrarea juridică a faptei, modul de săvârșire a infracțiunii” indicând o perioadă abstractă-anii 2011-2012;

- acuzatorul de stat n-a demonstrat prin probe pertinente și concludente legătura cauzală între abuzul de serviciu - acțiunea sau

inacțiunea făptuitorului, care trebuie să fie săvârșită în exercițiul atribuțiilor sale de serviciu, prejudiciul cauzat, suma prejudiciului probată și infrațiunea imputată, în sensul art. 335 al.(1) Cod Penal;

- în actul de învinuire a fost transcris textul normei de drept fără să se demonstreze relevanța acestora cazului în speță prin prisma art. 335 alin.(1) Cod penal și anume: a cunoscut sau nu inculpatul Corlăteanu Alexandru că s-au semnat de executare a lucrărilor cu 400 metri mai mult decât în realitate în s. Iurievca; în care act de îndeplinire a lucrărilor au fost acestea reflectate, deoarece la număr sunt în total patru din care numai unul a avut careva tangență cu inculpatul; cine a semnat acel act de îndeplinire a lucrărilor; beneficiarul prejudiciu material în sumă de 55015,65 lei, nu este Corlăteanu Alexandru ci SRL "Metgaz Service", care a fost beneficiarul mijloacelor bănești achitate de SRL „Cimișlia Caz” pentru lucrările de construcție care nu au fost de facto executate;

- conform declarațiilor contabilului șef al SRL " Cimișlia Gaz" Eșanu Liuba, audiată ca martor în cadrul ședinței de judecată, de către SRL "Metgaz Service", acest prejudiciu a fost recuperat în întregime și în evidența contabilă careva prejudiciu cauzat întreprinderii SRL „Cimișlia Gaz” nu există;

- acuzatorul de stat n-a ținut cont de dispozițiile art. 113 Cod penal;

- a menționat, că martorii audiați atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetărilor judecătorești, au dat declarații contradictorii și nici unul din ei nu a indicat asupra folosirii de către Corlăteanu Alexandru a materialelor (sub formă de regulatoare DSR-25, DKR-50 și țevi) la construcția gazoductului, pentru gazificarea domiciliului pe str. P. Roșca 4, or. Cimișlia, fiind folosite astfel materialele formal depozitate la filiala "Leova Gaz", datele cărora au fost indicate în facturile fiscale nr. XXXXX din 27.12.2012 și XXXXX din 27.12.2012, precum se indică în învinuire și cum în genere ele au putut fi folosite în decembrie 2012, când rețelele de gaze spre locuința lui Corlăteanu Alexandru au fost construite și recepționate în exploatare în octombrie 2011;

- nici un martor nu a declarat că ar fi comis careva acțiuni ilegale la indicația lui Corlăteanu Alexandru;

- nu sunt relevante probele prezentate de acuzator în acest sens (prejudiciu material) și anume: raportul grupului de lucru, format în baza ordinului directorului SRL „Cimișlia Gaz” din 25.03.2014, potrivit căruia s-ar fi constatat un prejudiciu material în sumă de 55015.65 lei, ca fiind recepționate lucrări de circa 400 metri de gazoduct în s. Iurievca r-nul Cimișlia, ca nefiind executate (decembrie 2012), considerând probabil, că

acestea au fost utilizați la gazificarea străzii Pavel Roșca din microraioul nou a or. Cimișlia, care potrivit Actelor de recepționare a obiectului finisat de construcție din sistemul de distribuție a gazelor „Aprovizionarea cu gaze naturale a microraioului nou din or. Cimișlia, presiune joasă și medie”, au fost întocmite încă la 28 octombrie 2011 și factura între SRL „Cimișlia Gaz” (s. Iurievca, SRL MetGaz Service), din 27 decembrie 2012 indicate de acuzator ca probe sunt eliberate peste un an și 2 luni de la darea în exploatare a gazoductului spre locuința lui Corlăteanu Alexandru și prin prisma art.296 Cod de procedură penală, acuzatorul era obligat să facă analiza probei respective cu indicarea legăturii cauzale între gazoductul din str. Pavel Roșca, or. Cimișlia dat în exploatare în 2011, factura din 2012 și 400 metri de gazoduct din s. Iurievca;

- fiind conștient de faptul că pentru stabilirea existenței și evaluarea corectă și obiectivă a pretinsului prejudiciu, consideră că era necesară numirea unei expertize contabile și în construcții, a fost solicitat în mod repetat procurorului dispunerea acesteia prin demers la 11.03.2016 și 22.12.2016, care însă a rămas fără de răspuns și satisfacere;

- consideră că nu au fost acumulate careva probe a prejudiciului cauzat întreprinderii de către Corlăteanu Alexandru, deoarece fiind audiat reprezentantul părții vătămate, Sobețchi Anatol a declarat că nu cunoaște de astfel de prejudiciu iar contabilul șef al întreprinderii a declarat că în evidența contabilă a întreprinderii nu este înregistrat careva prejudiciu cauzat de către Corlăteanu Alexandru.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat, din 25 mai 2020, a fost admis apelul declarat de către avocatul Dobrioglo Ruslan în numele lui Corlăteanu Alexandru, casată parțial sentința în partea prin care s-a încasat de la Corlăteanu Alexandru Ion în beneficiul SRL „Cimișlia Gaz” suma de 55015, 62 lei drept compensarea prejudiciului material.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1 În motivarea soluției instanța de apel a menționat că, sentința primei instanțe corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată în partea stabilirii vinovăției inculpatului Corlăteanu Alexandru, instanța și-a argumentat soluția de condamnare a acestuia, în comiterea infracțiunii incriminate.

Instanța de apel verificând împrejurările de fapt și aspectele de drept ale cauzei, precum și efectuând cercetarea nemijlocită, multilaterală și obiectivă a probelor administrate, a conchis că, prima instanță corect l-a recunoscut pe inculpatul Corlăteanu Alexandru vinovat de comiterea infracțiunii imputate, calificând corect acțiunile lui în baza art. 335 alin. (1)

Cod Penal- *folosirea intenționată de către o persoană care gestionează o organizație comercială sau o altă organizație nestatală a situației de serviciu, a bunurilor organizației în interes material, în alte interese personale, direct ori indirect, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice.*

Instanța de apel a menționat că prima instanță la emiterea sentinței în privința inculpatului Corlăteanu Alexandru, deși l-a recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii imputate, corect l-a liberat de răspundere penală, or, infracțiunea imputată a fost comisă în intervalul anilor 2011-2012, astfel, din momentul săvârșirii infracțiunii au expirat mai mult de 2 ani.

Referitor la pretenția în partea prin care s-a încasat de la Corlăteanu Alexandru în beneficiul SRL „Cimișlia Gaz” suma de 55015, 62 lei drept compensarea prejudiciului material, instanța de apel a considerat necesar casarea acesteia din următoarele considerente.

Instanța de apel a menționat probatoriul acțiunii civile în procesul penal se efectuează conform ordinii generale stabilite de legea procesual penală. Astfel, obligația probării caracterului și mărimii pagubei materiale pricinuite de infracțiune, este pe seama organului de urmărire penală. Caracterul și mărimea pagubei urmează un component indispensabil a obiectului probatoriului.

Ținând cont de circumstanțele cauzei raportate la prevederile legale, precum și de faptul că la caz este întrunită condiția principală privind legătura cauzală între prejudiciul material suferit de către partea vătămată și infracțiunea săvârșită, acestea rezultând din faptul că Corlăteanu Alexandru a cauzat părții vătămate SRL „Cimișlia Gaz” un prejudiciul material, instanța de apel a considerat necesar de a casa sentința în partea ce ține de compensarea prejudiciului material de la Corlăteanu Alexandru în beneficiul SRL „Cimișlia Gaz”, or, contrar prevederilor art.219 și art.221 Cod de procedură penală, la materialele cauzei lipsește acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată SRL „Cimișlia Gaz”.

5. La 27 iulie 2020, decizia instanței de apel, a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Centru, Gheorghieva Fedora, prin care, invocând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei, cu emiterea unei decizii noi, prin care sentința judecătorei Cimișlia din 13 decembrie 2019, să fie menținută fără modificări.

5.1. În motivarea cererii de recurs procurorul a invocat că:

- motivația instanței de apel privind lipsa în materialele cauzei penale acțiunii civile nu corespunde realității;

- decizia colegiului nu conține motive pentru respingerea acțiunii civile și casarea sentinței în partea admiterii acțiunii civile;

- la materialele cauzei penale (f.d. 125-127, vol. 2) este cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Cimișlia Gaz”. Documentul menționat a fost cercetat de partea acuzării de stat instanța de Apel Comrat la examinarea cauzei penale;

- dispozitivul deciziei a fost pronunțat la 25.05.2020, iar decizia motivată a parvenit în Procuratura UTA Găgăuzia la data de 23.06.2020. De la 05.06.2020 pînă la 18.07.2020 procurorul Gheorghieva Fedora a fost în concediu medical - COVID-19, în legătură cu faptul dat nu a fost posibilă depunerea recursului în timp.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de pînă la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat dispozitivul deciziei pe 25 mai 2020 în lipsa inculpatului, dar în prezența procurorului, avocatului inculpatului Dobrioglo Ruslan și reprezentantului părții vătămate.

Decizia motivată fiind pronunțată la 19 iunie 2020, în lipsa procurorului, avocatului inculpatului Dobrioglo Ruslan, inculpatului, și reprezentantului părții vătămate, iar potrivit scrisorii din 22 iunie 2020, acestora le-a fost expediată copia deciziei motivate (vol. 4, f.d. 250).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 19 iunie

2020, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a expirat la sfârșitul zilei de 20 iulie 2020.

Totodată, recursul ordinar al procurorului a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție pe 27 iulie 2020, adică peste termenul prevăzut de lege (vol. 5, f.d. 3).

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursul nominalizat.

Totodată, Colegiu penal remarcă faptul că, nu poate accepta alegația procurorului care a motivat omiterea termenului prin faptul că a fost în concediu medical, deoarece acest motiv nu este compatibil cu principiul egalității armelor, cu principiul securității raporturilor juridice, garantate de articolul 6 din Convenție (a se vedea cauza Ghirea contra Moldovei, hotărârea 26 iunie 2012 CtEDO).

Mai mult, Colegiul penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Colegiul penal mai menționează că potrivit art. 2 al Legii nr. 3 din 25-02-2016, *cu privire la Procuratură*, procurorul este persoana cu funcție de demnitate publică care exercită atribuțiile Procuraturii, prevăzute de Constituție, de prezenta lege, de alte acte legislative și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, și este numit în această funcție în modul prevăzut de prezenta lege.

Articolul 1 al aceleiași legi, reglementează că, Procuratura este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești care, în procedurile penale și în alte proceduri prevăzute de lege, contribuie la respectarea ordinii de drept, efectuarea justiției, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și ale societății.

Prin urmare, nu poate fi reținut ca întemeiat și justificat, motivul omiterii termenului de depunere a recursului ordinar de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Centru, Gheorghieva Fedora, or în cazul dat urma să fie delegat un alt procuror din cadrul procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Centru pentru depunerea recursului ordinar în termenii stabiliți.

Este de menționat și faptul că, art. 422 Cod de procedură penală, nu

prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici-o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Centru, Gheorghieva Fedora este declarat peste termen, recursul ordinar de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Centru, Gheorghieva Fedora, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 25 mai 2020, în cauza penală în privința lui *Corlăteanu Alexandru XXXXX*, deoarece recursul este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 05 martie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda